

Dopady znevýhodnění žáků podmíněné rodinným zázemím do vzdělávání (jak je vnímají pracovníci škol)	Opatření reagující na znevýhodnění	Předpoklady opatření
<p>Rodiče se neorientují v systému vzdělávacích a podpůrných institucí, nebo jim nedůvěřují – nekompetence při začlenění dítěte do vzdělávání (např. vzdělávání dítěte v nevhodně zvolené speciální třídě nebo jiná dráha, které vede k dalšímu zaoštvání dítěte), neúčast na předškolním vzdělávání, nekompetence nebo neochota rodičů při potřebě zajištění dalších služeb (např. spolupráce s poradenským zařízením).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Dobrá spolupráce s mateřskou školou, popř. kvalitní práce s dětmi v přípravě třídě pro dobrou přípravu na školní vzdělávání a orientaci v režimu školy. ■ Využití školních asistentů (nebo jiných pracovníků školy) při komunikaci s rodiči o potřebách žáků a v některých případech doprovod žáků a rodičů na vyšetření žáků v poradenském zařízení. ■ Návštěvy pracovníků poradenských zařízení ve škole, vyšetření žáků ve škole. ■ Kvalitní obsazení školního poradenského pracoviště. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Péče o předškolní vzdělávání dětí z vyločeného prostředí v obci, terénní práce při jejich začlenění do předškolního vzdělávání, kapacita mateřské školy a profesionalita jejích pedagogických pracovníků při práci s dětmi z vyločeného prostředí, popř. vhodné materiální podmínky pro zřízení přípravné třídy v základní škole. ■ Schopnost dlouhodobě zajistit financování a obsadit pozici školního asistenta, sociálního pedagoga apod., schopnost dlouhodobě zajistit kvalitní obsazení školního poradenského pracoviště. ■ Velmi dobrá spolupráce školy a školského poradenského pracoviště, dostatečná kapacita poradenských zařízení v lokalitě. Schopnost efektivního využití podpůrných opatření školou.
<p>Nízká motivace žáků k dalšímu vzdělávání. Žáci se neorientují v systému povolání a kvalifikaci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Včasná a prakticky orientované kariérové poradenství ve škole (od 6. třídy) zahrnuje návštěvy středních škol, krátké stáže nebo dílny, návštěvy místních firem včetně stinování profesí. Zjišťování profesního zaměření žáků, konzultace s rodiči. Včasná pomoc s orientací ve světě profesních kvalifikací se neomezuje jen na učební obory a pracovní uplatnění s nízkou kvalifikací. ■ Pomoc výchovných poradců při vyplňování a odevzdávání přihlášek na střední školu. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Spolupráce se středními školami a zaměstnavateli v okolí školy pro zajištění kariérového poradenství.
<p>Emoční nepohoda žáků (disharmonické rodinné zázemí, rozvod, náhradní péče, nestálost rodinného zázemí, bydlení, psychická traumata) blokuje jejich kapacitu pro vzdělávání.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Školní psychologové nebo externí psychologové s možností konzultací a supervizi pro pedagogy. ■ Ve škole je někdo, komu se žáci mohou svěřovat (jiný pracovník než učitel, který žáká učí). ■ Dobrá spolupráce pedagogů v rámci školy, sdílení informace o tom, jak se žáci projevují v různém prostředí (výuka, družina, volnočasové aktivity, rodina), jednotný přístup k žákům. ■ Vybudování relaxačních koutků ve škole.³⁸ 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Schopnost zajistit školního psychologa pro dlouhodobou spolupráci. ■ Dobrá spolupráce pedagogů ve škole a empatické naladění směrem k žákům.

³⁸ V praxi byly sledovány např. klidné oddělené koutky se sedacími vaky nebo čtenářské koutky s pohodlným sedacím nábytkem, centra pro samostudium.